

Nál: Hírlap

Onor. Biblioteca Universităţii
din Cluj

Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az Atlanti óceán Gibraltárja

Amikor az újságok mostanában sürűben emlegetnek egy várost, bizonyos vidéket vagy egy látszólag jelentéktelen földrajzi pontot, egy bizonyosra vehető, hogy ama hely a mai világviszonyok egyik kényes, ideges gócpontját takarja. Az ilyen gyakran hivatkozott helyek rendszerint világhatalmi mérkőzések hadászati, gazdasági vagy világgazdasági támaszpontjai. Ha van ilyen világ, válsági gócpont, amelyre ezek a megállapítások ráillenek, úgy Dakar kétségtelenül az, amelynek úgyszólván már külön rovata van a világsajtóban. Ez a messzi nyugatafrikai kikötő akkor került először a világszenzációk középpontjába, a jelenlegi világháború során, mikor az 1940 év szeptember 23-án ott megjelent De Gaulle tábornok egy francia trikolorral díszített hajóval, a brit flotta számos egységének kíséretében. De Gaulle akkor ultimátumot küldött a város kormányzójának, hogy adja meg magát, ez azonban visszautasította a felszólítást és tudomására hozta a tábornoknak, hogy nemcsak a kikötő, hanem az egész gyarmat minden fegyverképes lakója a véksőkig ellent fog állni. Amikor pedig megkezdődött a támadás, a francia hadiflottának Dakarban horgonyzó részei olyan erővel utasították azt vissza, hogy De Gaulle kénytelen volt elvonulni. Dakar azonban azóta is szakadatlanul az érdeklődés középpontjában állott, mert ezen a kikötőn csüggött vágyon úgy Anglia, mint Amerika szeme. Ennek a kikötőnek főleg földrajzi fekvése az, amely nagy szerepet játszik a tengerközi vonakozásban. Dakar Afrika nyugati részének közepén fekszik és rendkívül fontos stratégiai szempontból, mert ha szükségesnek mutatkozik, onnan megzavarható az Atlanti óceán közepé és déli részének egész hajózása. Tehát olyan főútvonalak szaladnak át Dakaron, mint Vasco de Gama egykori hajútja, a Cap-ut és az Európa és Délamerika közötti egykori hajút.

Ezek után nyilvánvaló, hogy miért vet oly sovár szemeket Dakarra úgy Anglia, mint az Északamerikai Egyesült Államok. A Jöreménység fokán át vezető út éppen olyan fontos az angoloknak, mint az Indiába vezető hajózási vonal, Dakar pedig ebben a viszonylatban a legfőbb támaszpont, amelyet azonban már évszázadok óta nem lehetett sem az angol, sem az amerikai érdekkörbe bevonni, mert Franciaország sferájához tartozott. Dakart és a körülötte elterülő szenegáli partvidéket Richelieu bíboros, minden idők legzenésibb francia politikusa, akkor szerezte meg Franciaország számára, mikor az angol gyarmatosítás is még gyermekcipőben járt. Tulajdonképpen az ő személyével kezdődött Franciaország korszakot alkotó politikai tevékenysége, Richelieu tehetségével és bámulatos munkarejével csakhamar háttérbe szorította társait a kormányban és Franciaország korlátlan hatalmu vezető minisztere lett. A nagy főpap gondoskodása nemcsak a tudományok és művészetek ápolására terjedt ki, hanem diadalmas harcokban hatalmasra tette országát területkiterjesztések révén is. A portugálokkal folytatott háború eredményeképpen jutott el a nagy bíboros Dakar vidékére is és azt hamarosan Franciaország testéhez tartozónak nyilvánították. Akkoriban ez még csak egy szegény kis néger falu volt, amely hatalmas városná növekedett a századok folyamán. És amint egyre nagyobbodott, úgy növekedett a körülötte levő területek birtoka is és ma már majdnem négy millió négyzetkilométernyi kiterjedésű a franciáknak eme gyarmata. Az angolok már régesrég szemeket vetettek Dakarra és a francia forradalmat, valamint az azt követő napoleoni háborúkat is Anglia Dakar meghódítására szerezte volna felhasználni. A forradalom idején ugyanis általános nyugtalanság rabja volt Franciaország, viszont Napoleon háborúi lekötötték minden fegyveres erőf. Sikertült is 1809-ben az angoloknak tért nyerni és meghódították a szenegáli partvidéket. Azonban az 1814-ben lezajlott bécsi kongresszus úgy döntött, hogy a szenegáli partvidéket ki kell üríteni és visszaadni Franciaországnak. A mostani háború fejleményei sorozták ismét az angol és ezúttal már az amerikai vágyakozások előterébe is Dakart. Sőt meg lehet állapítani, hogy az amerikaiak még sürgősebben szeretnék ezt a vidéket kezükbe keríteni, mint az angolok. Az amerikai sajtó ugyanis napról napra hevesebben sürgeti Dakar megszállását, ezúttal főképpen hadászati szempontból. Különösen a Dakar előtt fekvő Gorée sziget bír-

tokáról van szó, amelyet joggal lehetne az Atlanti óceán Gibraltárjának nevezni és ezért olyan kemény dió Dakar hadászati szempontból. A tenger felől úgyszólván bevehetetlen ezen sziget miatt, amit De Gaulle meddő kísérletei is igazoltak. Az ostromló csapatok hatszor ki-

sértették meg a partraszállást, de mindig kénytelenek voltak visszavonulni. Minden jel szerint tehát továbbra is csak vágyálom marad Anglia és Amerika számára az Atlanti óceán Gibraltárja, amely erősen megállja helyét az idők viharában.

Hazaárulás miatt letartóztatták a cseh-morva védnökség miniszterelnökét

Prága, Brünn, Mährisch-Ostrau, Kladno, Königrätz és Olmütz körzetében kihirdették a polgári kivételes állapotot — Európa ellenségei zsoldjában álló felelőtlen elemek megkísérelték a védnökség lakosságának izgatását a német érdekek ellen

Prágából jelenti a Rador: Neurath báró államminiszter, a Cseh-Morva védnökség vezetésétől ideiglenesen megvált. Neurath báró, megrendült egészségi helyzetére hivatkozva hosszabb betegszabadságot kért Hitler vezér és kancellártól. Ugyancsak Neurath báró kérte a Führert, mentesítse ideiglenesen szolgálatától

és nevezzen ki helyettes munkaköre betöltésére. E kívánságnak megfelelőleg Hitler vezér és kancellár megbízta a birodalmi védőosztagok egyik magasrangú tisztviselőjét, Heydrich csoportvezetőt, a Cseh-Morva védnökség ügyeinek vezetésével, a védnök betegszabadsága tartamára.

A letartóztatott miniszterelnököt néptörvényszék elé állítják

Berlinből jelenti a Rador: Vasárnap délelőtt tizenkét órakor a helyettes birodalmi védnök, helyettesítője, Frank államtitkár, a védőosztagok csoportvezetője kíséretében hivatalos látogatást tett Hacha Emil dr. államelnöknel. Ez alkalommal a helyettes birodalmi védnök

Németország sorsközösségét, — hogy a legkisebb mértékben se engedjen a német birodalom ellenségei kihívásának. A hatóságok mindazokat védelemben részesítik, akik ragaszkodnak a rendhez.

A helyettes birodalmi védnök a továbbiak során közölte Hacha államelnökkel, hogy

a védnökség kormányelnökét, Elias mérnököt, miniszterelnököt hazaárulás miatt letartóztatták és néptörvényszék elé állítják.

A helyettes birodalmi védnök kijelentette, hogy elismeri Hacha államelnök lojalitását a védnökség megalakulása óta.

Délután fél ótkor Hacha Emil dr. államelnök üzenetet küldött a helyettes birodalmi védnöknek, melyben a maga és kormánya nevében kijelentette, hogy kész a hatóságokkal való együttműködésre.

Az államelnök egyuttal kérte, hogy a védnökségi kormány munkáját részesítsék támogatásban.

Engedélyezték a magyar nyelv használatát a bel- és külföldi posta- és táviróforgalomban

Bucurestiből jelenti: A bucarestii lapok kiadásai számolnak a postavezérgazgatóság legújabb kiadott rendeletéről. Eszerint a postavezérgazgatóság utasítást küldött valamennyi postahivatalnak,

amelyben közölte, hogy a posta- és táviróforgalomban engedélyezték a magyar nyelv használatát. A rendelkezés úgy a külföldi, mint belföldi forgalomra vonatkozik.

Élelmiszerhiány miatt

Anglia februárban leteszi a fegyvert

Rómából jelenti: Newyorki értesülés számol arról, hogy az Egyesült Államok földművelésügyi minisztere egy gazdasági értekezleten a következőket mondotta:

„Nagybritannia közellátási viszonyai máris kétségbeesztő. Ha az események során nem áll be változás és azok úgy alakulnak továbbra is, mint eddig, úgy Anglia februárban kénytelen lesz letenni a fegyvert.

Anglia egyetlen mentése az lehetne, ha a létfen-

tartásához legszükségesebb élelmiszer-minimumot biztosítaniak számára. Ezidő szerint azonban nincs semmi kilátás arra, hogy Anglia ezt a minimumot is megkaphatná.”

Newyorki körökben nagyon valószínűnek tartják Nagybritannia összeomlását éppen az élelmiszerhiány miatt, mert a közellátás javítására semmi kilátás nincsen, — ellenkezőleg: helyzete a tengeralfutó háború fokozódása miatt egyre válságosabbá válik. (Rádiopress)

Nagyszabású német offenzíva Kronstadt kikötője ellen

Német és olasz csapatok bekerítették és megsemmisítettek három szovjet hadosztályt — Szentpétervár és Moszkva újabb eredményes bombázása

A német vezéri főhadiszállás vasárnap két rendkívüli harctéri jelentést adott ki.

Az egyik jelentés szerint egy angol hajókaravánból, amely Gibraltárból Anglia felé haladt, a német tengeralattjárók több napig tartó támadással elsüllyesztettek tizenkét hajót összesen 67.000 tonna ürtartalommal és a tenger fenekére küldtek egy kísérőhajót is. Az Atlanti-óceán déli részén pedig egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy tizenkétezer tonnás petróleumtartályhajót. Az angol hajózás tehát az utóbbi napokban még 79.000 tonna hajóteret veszített.

A másik német rendkívüli jelentés arról számolt be, hogy szeptember 26-án a Szentpétervárt bekerítő német csapatok nehéz tüzérsége sikeresen lőtte a

kronstadti kikötő körzetében levő hadihajókat és a város déli partvidékét. Egy cirkáló kigyulladt. Charkow és Moszkva környékén, valamint a Volga forrásvidékén a német repülőket vasutvonalakat és vasuti szállítmányokat bombáztak. Német bombavető repülőgépek Kronstadt közelében telibe találtak egy szovjet páncéloshajót.

A német repülőek éjszaka Moszkva katonai berendezései ellen intéztek eredményes támadásokat.

A Faröer-szigetek közelében két teherhajót elsüllyesztettek egy összesen 3300 tonna ürtartalommal.

A Csatorna partjai fölött az angolok huszonhárom repülőgépet veszítettek szombaton. Ezek közül tizenhetet légi harcban lőttek le, négyet a léghárító tüzérség pusztított el, míg két repülőgépet a tengerészeti tüzérség semmisített meg.

Brit karaván 12 hajóját elsüllyesztették a német tengeralattjárók

A német vezéri főhadiszállás tegnap a következő harctéri jelentést adta ki: Dnyepropetrovsktól északkeletre német és olasz csapatok bekerítették és megsemmisítettek három szovjet hadosztályt. Az eddigi jelentések szerint a hadifoglyok száma 13.000, ezenkívül hatvankilenc ágyút és nagymennyiségű más hadianyagot zsákmányoltak. Az ellenség, amelynek egyes részeit mocsaras területre szorították, súlyos és véres veszteségeket szenvedett.

A német légi haderő erős kötelékei kitünő eredményekkel vasuti berendezéseket bombáztak a Donec vidéken és Moszkva körzetében. A Kronstadt körüli vizeken egy szovjet cirkálót bombatalálatt ért. Harci repülőgépek az elmúlt éjszaka Szentpétervár és Moszkva katonai berendezései ellen intéztek támadásokat.

A tengeralattjárók, — mint már rendkívüli jelentésben közöltük — egy Gibraltártól Anglia felé

haladó angol hajókaravánból elsüllyesztettek tizenkét kereskedelmi hajót összesen 67.000 tonna ürtartalommal és egy kísérő hajót. Az Atlanti óceán déli részén egy tengeralattjáró elsüllyesztett egy 12.000 tonnás tartályhajót.

Az Anglia elleni harc során a német légi haderő az elmúlt éjszaka a Szent György csatornánál és a sziget déli partjain levő katonai berendezéseket bombázta. Északafrikában a német harci repülőket bombatalálattal érte el Tobruknál brit hadianyagraktárak ellen. Az angolok ez alkalommal légiharcokban öt, a léghárító tüzérség által pedig két repülőgépet veszítettek.

A brit repülőket a legutóbbi éjszaka Északnyugat- és Délnyugat-Németország területe fölé hatoltak. A lődobbombák jelentéktelen károkat okoztak. A léghárító tüzérség egy angol bombavető repülőgépet lelőtt.

Angol jegyzék a finn kormányhoz

Stockholmból jelenti a Rador: Az NTI tudósítója közli, hogy a brit rádió ismertette annak a jegyzéknek a teljes szövegét, amelyet a brit kormány küldött a finn kormányhoz. Ebben a jegyzékben bejelentették, hogy Finnországot a háboru egész tartalma alatt és még a békekötés után is mint „nyílt ellenséget” kezelik, ha nem szünteti meg a Szovjetunió elleni ellenségeskedést és nem üríti ki az 1939-es határokon túli eső területeket. Amennyiben Finnország teljesítené az angol követeléseket, akkor Nagybritánia hajlandó a finn kívánságokat „jóindulatosan” megvizsgálni és a

Helsinki-vel való normális kapcsolatokat ismét helyreállítani.

MEGHUSULT SZOVJET AKCIÓN A LADOGA-TÓNÁL

Berlinből jelenti a Rador: A szovjet szeptember 25-én megkísérelte, hogy a Ladoga-tó déli partján csapatokat hajózzon ki. A kísérletet észrevették és a német légierő megakadályozta annak végrehajtását. A német bombavető repülőgépek megsemmisítettek egy uszályhajót és két szállító hajót, amelyek egyenként hatszáz tonna ürtartalmuk voltak és más tizenöt bárkát, amelyek katonaságot szállítottak.

Vasárnap százhuszonnyolc repülőgépet veszített a Szovjet

Berlinből jelenti a Rador: Az eddig érkezett hírek szerint a bolsevisták vasárnap összesen 128 repülőgépet veszítettek. Ezek közül huszonhatot légi harcokban lőttek le, tizet a léghárító ütegek pusztítottak el, míg kilencvenkét szovjet repülőgépet a földön semmisítettek meg.

Berlinből jelenti a Rador azt is, hogy illetékes körök angol kitalálásnak jellemzik a brit rádió által közölt hírt, amely szerint a németek szeptember 24-én a keleti fronton hét Messerschmidt vadászgépet veszítettek volna.

NÉMET HADOSZTÁLYOK HÖSTETTEI

Berlinből jelenti a Rador: A Kiewnél bekerített szovjet erők elleni megsemmisítő harcok alkalmával egyetlen német hadosztály egy nap alatt több mint száz tehergépkocsit és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányolt. Ugyanekkor ez a német hadosztály, —

huszonnégy óra leforgása alatt — huszezer szovjet foglyot ejtett.

Egy másik német hadosztály oly gyorsan és mélyen nyomult be a szovjet alakulatok közé, hogy a menekülő szovjet csapatok szinte elnyomással veszélyeztetették. A német hadosztály elkeseredett ellenállást fejtett ki és nagy veszteségeket okozott a Szovjetnek. A német katonák több mint ezer foglyot ejtettek és nagyon gazdag hadizsákmányra tettek szert.

MAJSZKY TANKOKAT KÉR

Amszterdamból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a brit rádió jelentése szerint Majszky szovjet nagykövet a Szovjet számára rendezett tankhét befejezése alkalmával kijelentette, a bolsevisták annál jobban tudnak majd harcolni, minél több hadianyagot fognak kapni Angliától. Majszky így fejezte be szavait: Tankokat, minél több tankot.

Szenzációs fordulat várható ...

Berlinből jelenti a Rador, hogy a Londonból érkező hírek szerint az angol fővárosban egyre súlyosabbnak látják a szovjet hadsereg helyzetét. Az angol kormány katonai szakértőinek az a véleménye, hogy az Odesszánál és Szentpétervárnál kifejtett szovjet ellentállás metórára maga után vonhatja az egész front összeomlását. A német motorizált osztagok gyors előretörése a Krími-félsziget és Charkow felé, amelyek elvétele rövidesen számolni lehet,

szintén élénken foglalkoztatja a londoni köröket. A németek döntő sikere a front déli szakaszán, amennyiben az Törökország magatartásának végleges tisztázása előtt következnek be. arra kényszerítene a szövetségeseket, hogy az Irán elfoglalásával kapcsolatos terveiket gyökeresen megváltoztassák. Berlinben ezenkívül az angol kezdeményezés gyevelését is észlelik és ezért nem tartják kizártnak, hogy a háboruból szenzációs fordulat következzen be.

Jegyzett már
visszacsatolási kölcsönt



Távlatok

Mit is az olasz sajtó?

LAVORO FASCISTA. A háromhatalmi egyezmény első évfordulóját a fiatal, élétezős európai nemzetek összefogása és az új világrend megteremtéséért kifejtett tevékenysége jegyében méltatja az olasz sajtó. A „Lavoro Fascista” többek között a következőket írja: A háromhatalmi egyezmény létrejötte véget vetett a kapitalizmus uralmának és új rend kezdetét jelenti. Ez a szövetség egyáltalában nem irányul a háborun kívül álló népek ellen, ugyanakkor azonban bebizonyítja, hogy Európában és Ázsiában vannak oly hatalmak, melyek már biztosak a győzelemben és életerüket uralkodnak. Ezek a hatalmak semmiképp sem fenyegetik más földrészek idegen hatalmainak érdekeit, de megkövetelik, hogy saját érdekeiket mindenfelől tiszteletben tartásák.

GIORNALE D'ITALIA. Ha valaki azt kérdezné, mire jó a háromhatalmi egyezmény, — írja Virginio Gayda lapja, — az a válaszuk: a háromhatalmi egyezmény értékét mérjük azzal, ami bekövetkezett volna, ha ez a megállapodás nem létezne. A bolsevizmus elleni harc, melyben Japán a komintern-ellenes szerződés révén tevékeny részt vesz, a harcmezőn igazolta a háromhatalmi egyezmény létjogosultságát és szükségességét.

TRIBUNA. A háromhatalmi egyezmény megkötésére azért volt szükség, hogy gátat vessünk annak a vak és hajthatatlan önkényuralomnak, mely egyszer-mindenkorra megsemmisítette volna a munka és szellem örök értékeit. Ma élünk és jövőnk a nagytét, melyért harcunk s e harcunk igazát bizonyítja. Nagybritánia ama törekvése, mely Németország gazdasági megsemmisítésére irányul. Az emberiség haladásában oly nagy érdemeket szerzett német technika az angolok önző vágyai miatt halálra volt ítélve ... A továbbiakban a „Tribuna” rámutat arra, hogy Japán ugyanazokkal a hatalmakkal áll szemben Ázsiában, melyekkel Európában a tengelyhatalmak harcolnak s ezért Japán is belátta, hogy ereje és jövője a győzelemtől függ.

CORRIERE DELLA SERA. A háromhatalmi egyezmény megkötésének évfordulója alkalmából Aldo Borelli kitünően szerkesztett és európaszerte elterjedt lapja, a milánói „Corriere della Sera” a Stefani iroda diplomáciai szerkesztőjének bírálatát közli a londoni konferenciáról. Ezt az értekezletet inkább „Anglia áldozatai gyülekezetének” kellene nevezni, — írja a lap, — mert ha összehasonlítjuk Anglia veszteségeit szövetségesei veszteségével, megállapítható, hogy Anglia aránylag alig szenvedte el öt százalékát annak, amiben szövetségeseinek része volt. Londonban nem a „nemzetek konferenciája” ült össze, hanem a „hazaáruló kormányok gyülekezete”. A londoni értekezlet a modern történelem egy nagy valóságát leplezi: az angolszás államok elszigetelődését, akikkel szemben egy egész világ áll. Nagybritánia azért pénzelt ezeket a renegát kormányokat, hogy a háboru után felhasználhassa őket népeik leigázására. Ez azonban már csak brit vágyalom marad, — állapítja meg a Stefani szerkesztője.

MESSAGGERO. A londoni konferencia az európai brit egyeduralom helyreállítását tervezi. Azt azonban, hogy mi lesz a háboru után, nem értekezleteken határozzák meg, hanem a csatákon kivított győzelem dönti majd el. A tengelyhatalmak, amikor győzelmüket biztosítják, egyben jövő uralmukat is megszilárdítják.

Catroux tábornok kihirdette Szíria függetlenségét

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter brit hírszolgálati ügynökség Damaszkusz-ból érkezett hírt közölt, mely szerint Catroux tábornok szombaton nyilatkozatot adott, melyben kihirdette Szíria függetlenségét. (Rador).

Elutazott Japánból a brit nagykövet

Yokohamából jelenti a Havas-OFI ügynökség: Anglia japán nagykövete, Sir Robert Craigie vasárnap neje és gyermekei kíséretében Tokióból Yokohamába érkezett. A brit nagykövet kijelentette, hogy elutazásának nincs politikai jelentősége és három hónap múlva visszatér Japánba. Hír szerint Sir Robert Craigie az Északamerikai Egyesült Államok felé veszi útját. (Rador).

Angol-szovjet katonai értekezlet Irán fővárosában

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni rádió Teheránból közölte, hogy Irán fővárosában vasárnap angol-szovjet katonai értekezlet volt, melyen részt vett Wawell tábornok és az iráni brit és szovjet megszálló csapatok parancsnokai. Wawell tábornok hétfőn Indiában utazott. (Rador).

Kommunisták kivégzése Északfranciaországban

Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség: Falkenhausen tábornok, az északfranciaországi és belgiumi megszállott területek katonai parancsnokának rendeletére Lilleben husz kommunistát agyonlőttek. Az elítélteket szabotázscselekményekkel és németellenesség vádatával vádolták.

Roosevelt elnök fontos nyilatkozatra készül

Newyorkból jelenti a Stefani iroda: Az amerikai lapok beszámolóiból kitűnik, hogy Roosevelt elnök a parlamenti csoportok elnökeivel közölni fogja végleges állásfoglalását a semlegességi törvény megszüntetése kérdésében. (Rador).

Nagy japán offenzíva Hunán és Kvantung tartományban

Sanghajból jelenti a Stefani iroda: Hunan tartományban jelentős japán erők nagyarányú támadást kezdtek az állítólag Csangkaisek tábornagy személyes parancsnoksága alatt álló kínai csapatok ellen. A szárazföldi hadműveletek támogatásában tevékeny részt vesz a japán tengeri és légi erő is.

Jelentések szerint a most folyó csata a legnagyobb, amely a japán—kínai háború óta dult.

A Stefani irodának Kantonból érkezett jelentése közli, hogy mialatt a hunani hadműveletek sikeresen bontakoznak ki,

nagyobb létszámú japán csapatokat vontak össze Kvantung tartományban is.

A csapatösszevonások Kanton és Hongkong közelében indítandó hadműveletek előjelének tekinthetők.

10 MILLIÓ

Leit nyerhet ha résztvesz az

V. OSZTÁLY

huzásán

21.200 nyeremény

151.350.000

értékben

EGY 5.000.000-S JUTALOM

EGY 5.000.000-S FONYEREMÉNY

1. osztály 2.000.000-S

2. osztály 1.000.000-S

4. osztály 500.000-es

12. osztály 200.000-es nyeremény, valamint 21.180 kisebb nyeremény. Összesen 151.350.000 LEI

ÁLLAMI SORSJÁTEK

25. SORSJÁTEK

21.200 NYEREMÉNY

AZ 5. OSZTÁLY A 151.350.000 LEI ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEKEN KIVÜL MÉG AZ ELŐZŐ OSZTÁLYOKBÓL MARADT 4 EGYENKÉNT 1.000.000-S JUTALMAT IS SORSOLJA KI

1. osztály 2.000.000-S

2. osztály 1.000.000-S

3. osztály 500.000-S

4. osztály 200.000-S

5. osztály 100.000-S

6. osztály 50.000-S

7. osztály 25.000-S

8. osztály 10.000-S

9. osztály 5.000-S

10. osztály 2.000-S

11. osztály 1.000-S

12. osztály 500-S

13. osztály 200-S

14. osztály 100-S

15. osztály 50-S

16. osztály 25-S

17. osztály 10-S

18. osztály 5-S

19. osztály 2-S

20. osztály 1-S

1. osztály 2.000.000-S

2. osztály 1.000.000-S

3. osztály 500.000-S

4. osztály 200.000-S

5. osztály 100.000-S

6. osztály 50.000-S

7. osztály 25.000-S

8. osztály 10.000-S

9. osztály 5.000-S

10. osztály 2.000-S

11. osztály 1.000-S

12. osztály 500-S

13. osztály 200-S

14. osztály 100-S

15. osztály 50-S

16. osztály 25-S

17. osztály 10-S

18. osztály 5-S

19. osztály 2-S

20. osztály 1-S

HUZÁS: 1941 Október 5-6-7, 9-10-11, 15-16-17, 19-20-21, 24-25-26 és 30-án

Eső uán köpenyeg

Elkésett az angol-amerikai segítség — véli a török sajtó

Ankarából jelenti a Stefani-iroda: A moszkvai konferenciát török politikai és sajtókörök figyelemmel kísérik és úgy vélik, hogy ezt az értekezletet már későn hívták össze. A török lapok

kételkedve irnak a Szovjetunióknak juttatandó hathatós angol—amerikai segítségről és az a benyomásuk, hogy ennek a Szovjet már nem veheti hasznát, mert a teljes veresség előtt áll.

Az „Ikdam” című török lap azt írja, hogy az angol—amerikai szállítmányok csak a jövő év folyamán lehetnének számbavehetőek. Addig a brit—amerikai támogatás csak jelképes segítség. A továbbiakban a török lap rámutat arra, hogy a csunking-i kínai kormány képviselőit nem hívták meg a moszkvai konferenciára, mert nem akarták Japánt felingerelni. Ami a Tokio—Washington közötti tárgyalásokat illeti, — írja ugyancsak az „Ikdam” — e megbeszélések eredménytelenek maradtak s közvetlen következménye e

helyzetnek az lesz, hogy a Szovjetunióba irányított amerikai szállítmányok akadályokba ütköznek majd.

A „Tasviri Efkiair” című török lap rámutat arra, hogy a Szovjetunióknak ígért segítség hatástalan marad

s míg a demokráciák hosszadalmas és nehéz konferenciákkal vesztegetik idejüket, az alatt Németország és szövetségesei szovjet területeket hódítanak meg és számos orosz hadsereget megsemmisítenek.

BEAVERBROOKE LORD ÉS HARRIMAN MOSZKVÁBAN

Amszterdamból jelenti az NTI: A Reuter-ügynökségnek Moszkvából továbbított híre közli, hogy Beaverbrooke lord és Harriman, a moszkvai angol—amerikai—szovjet megbeszélésre kiküldött angol, illetve amerikai bizottság vezetője, a küldöttség több tagjával a szovjet fővárosba érkezett. (Rador).

FORUM

(Arad) a nagyjelmek színháza

Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor.

MA!

Amerika leghíresebb táncosnőjének

GINGER ROGERS-nek

legújabb zenés, táncos revüfilmje

A szélvész kisasszony

Műsoron kívül a legújabb 7 sz. O. N. C. háborús híradó, 520 sz. UFA-híradó és színes MICKEY MOUSE pótműsor

HIRESK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Timisoara, I. Bratianu-tér 3.
 Telefon: 28-10.
 Aradi szerkesztő: Babuczay György
 Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Kakas az irattáskában

A zsufoolt villamos kocsi, amelyen sok a piacról hazatérők háziasszony utazott, az egyik átszálló helyen ismerős ügyvéd szállott fel. Nem szenczió, ha ügyvédember villamosra száll, hiszen ilyesmi napjában sokszor megtörténik. Az sem feltűnő, ha az ügyvéd az irattáskáját a hóna alatt szorongatja. De az már érdekes, ha az irattáskából nyegle kakas tarajos feje nyulik ki, hátul pedig fényes tollazatu farka magaslik föl kackiásan.

— Jó napot, ügyvéd ur, — köszönti egyik ismerős, aki már előbb ott szorongott a villanyárammal hajtott alkalmatlanságon, — kakast vásárolt?

— Á, dehogyl! Hozta egyik kliensem. Falusi kisgazda, akinek valami kisebb perét intéztem el. Gazdaságából kikérülő dolgokat törleszt le a honoráriumot. Most ezt a kakast adta.

A szóban levő kakas, aki nyilvánvalóan most utazott életében először villamoson és hozzá aktatáskában, kiváncsian nézelődött ide-oda. Minden érdekelt. Jobbra-balra forgatta fejét. Bámulta a férfiakat és a nőket egyaránt. Egy csinos kis tizenhat esztendősről friskával szinte kacérokodott. Egyszerre a szemébe nézett, majd elkanta tekintetét. Ezt a játékot többször is megismételte.

Amint a villamos futott és zakatolt, a kakasnak egyszerre eszébe jutott, hogy a mindenfelől áramló emberek beszélgetésbe maga is beleszóljon.

— Kikeriki, kikeriki! — szólalt meg. Minden pillantás feléje fordult. Ez alighanem tetszésére volt, mert megismételte:

— Kikeriki, kikeriki!
 És akkor hirtelen az egyik pad alól megérkezett a vász.

— Kokoko-kotkodács!
 A kiáltás az egyik asszonynak a pad alá tolt kosarából hangzott, amelyben mindenféle piaci holmi között tyúk is trónolt.

Titkolhatóan kedvteléssel fogadta a kakas a választ és újra kezdte:

— Kikeriki-kikeriki!
 — Kokoko-kotkodács! — felelt a tyúk.

És ez így ment tovább. De nem egyhanguan és nem ugyanegy dallamra, hanem különféle változatban. A kakas, amelynek majd kifordult a nyaka, amint a tyukot keresgélte, meg a tyúk a padalatti kosárban lev társalgott egymással. Az emberek elhallgattak és csak a két szárnyas beszélgetését figyelték, hallgatták.

Ki tudja, mi mindent adtak egymásnak tudomására a kakas és a tyúk anélkül, hogy látták volna egymást. De talán arról társalogtak, hogy a kakas kikerül az irattáskából és a tyúk a kosárból és majd keresik az alkalmat, hogy egymással személyesen is megismerkedjenek. Talán találgatásban is megállapodtak.

A templom előtti megállón leszállott az ügyvéd. Már a lépcsőn volt, amikor a kakas visszakukorékolt a kocsi belsejébe:

— Kikeriki-kikeriki!!!
 — Kokoko-kotkodács! — hangzott a tyúk szívélyes bucsuzkodása.

A megbeszélit randevuból azonban nem lett semmi. Kakasurfit és tyukkisasszonyt a kegyetlen emberek még aznap levágták.

Omikron

— **Halifax a portugál államelnöknél.** Lisszabonból jelenti a Rador: Salazar dr., a portugál köztársaság elnöke, szombaton a lisszaboni angol nagykövet jelenlétében kihallgatáson fogadta Halifax lordot, Anglia amerikai nagykövetét, aki átutazóban a portugál fővárosban tartózkodott.

— **Munkaszolgálatra viszik a huszonhétéves angol nőket is.** Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az Associated Press londoni értesülése szerint az 1914-ben született angol nemzetiségű nőket felszólították, hogy jelentkezzenek a sorozási iratokban munkaszolgálatra.

„A szeretet soha el nem fogy”

Könnyekig megható volt Argay György evangélikus püspök bucsuja timisoarai hiveitől

A soha el nem múló szeretet jegyében bucsuzott Argay György timisoarai evangélikus vezető lelkes hűségesen ragaszkodó hiveitől. A timisoarai egyház község presbiteriumának tagjai szombaton este teljes számban jöttek össze az egyházközség hivatalos helyiségében ünnepi ülésre. Wa c h s m a n n Alvin dr. főorvos, egyházközsegi felügyelő nyitotta meg az ülést, majd

Argay György, a bucsuzó vezető lelkes bejelentette timisoarai állásáról való lemondását és Aradra való távozását.

Sziből jövő, keresetlen szavakban köszönte meg az egyháztanácsnak ragaszkodását és hűséges munkateltetését, amelyet az egyházközség érdekében az ő timisoarai működésének egész ideje alatt vállalt, azt a mély megértést, amellyel minden új kezdeményezését az egyháztanács tagjai fogadták és annak keresztülvételét mindenben előmozdították.

Az egyházközség nevében erre Wachsmann Alvin dr. felügyelő lélekbe markoló szavakkal mondott köszönetet a távozó lelkesnek a mindenkor megnyilatkozott lelkipásztori szeretetért és azért a lelkiületért, amelyet olyan ritkán lehet találni. Külön megköszönte azt, amit Argay neki mint jó barátja nyújtott és amit a gyülekezetért tett, annak előmenetele és felvirágozása érdekében. Szép munka volt ez, amelyet Isten tartson meg és virágoztasson fel továbbra is. A német hivek részéről ezután A n w e n d e r Henrik nyomdatulajdonos külön mondott őszinte köszönetet azért a megértésért, amelyet a gyülekezet német hivei Argay György vezető lelkesben találtak és

amelynek eredményeképpen a gyülekezet tagjai békecséggel és testvéri szeretetben tudtak egymás mellett élni.

Minden hívő otthon érezte magát a gyülekezetben, senki nem panaszkodott és ezt első sorban annak a finom lelki érzületnek tulajdonítja, amellyel Argay a gyülekezet nétajkü hiveit mindenkor gondozta és pasz torálta. Ezért kívánta külön is tolmácsolni a német hivek őszinte köszönetét és megbecsülését. A presbiteriek ünnepi ülése ezzel véget ért és a megjelentek osztatlan szeretettel vették körül a körükből új működési területre készülő lelkeszt.

Az ünneplés és a bucsu mélyen megható percei vasárnap délelőtt folytatódtak a zsufoolásig megtelt templomban.

Virágpal borított oltár előtt, ünneplőbe öltözött szószékről intézte Argay György bucsuzóit hiveihez, akik szeretettel, áhítattal, rajongással hallgatták szavait, amelyek nyomán könny szökött a szemekbe.

Délelőtt féltíz órákor német istentisztelet volt, amelynek keretében Argay németajkú hiveitől vett bucsut, majd egy kis gyermeket megkeresztelt. A szertartás végeztével K ö s z e g h y Aranka a vasárnapi iskolák köszönetét és a gyermekek ragaszkodását, megbecsülését tolmácsolta a távozó lelkesnek. Kiemelte különösképpen a vasárnapi iskola megteremtése körüli munkáját, mert

Argay György odaadó fátározásának eredménye volt a vasárnapi iskola

— **Munkásbeleset.** Andresescu Romulus a hunedoari üzemek munkása munka közben lezuhant egy három méter magas állványról és fején rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a devai kórházba.

— **Orvosi hír.** Dr. Pór Dezső (medic evreu) szemorvos rendel délelőtt 10—12, délután 3—5. Timisoara, I. Uniri-té. 5. Telefon 12-06.

— **Kommunista zavargások Buenos Airesben.** Buenos Airesből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy nagyszámu kommunista tüntetést kísérelt meg szombaton este Buens Aires kiülő városnegyedeiben. Egy rendőr, aki szét akarta oszlatni a tüntetőket, a tömeg bántalmazott és letaposta. Egy másik rendőr társa segítségére sietett és akkor verekedés támadt, amelynek során mindkét rendőr megsebesült. Két kommunistát letartóztattak.

— **Elfogott csekaügynök.** Madridból jelenti a Rador: Az NTI közlése szerint Valenciában az egyik kávéházban elfogtak egy csekaügynököt, aki a spanyol polgárháboru idejében az egyik terrorista alakulat tagja volt és ezelőtt egy japáni titkos alakulatnál is működött. A bolsevista, akinek felkutatásáról több mint három ezer büntény terhel, beismerte, hogy tagja a kommunista pártnak és a csekának.

és a gyermekek ezen keresztül érezték meg lelkipásztoruk szeretetét, amelyet mint kedves emléket őriznek meg szívükben. Argay György meghatottan köszönte meg a kedves szavakat.

Délelőtt tizenegy órákor magyar istentisztelet kezdődött és ennek keretében Argay György lendületes szavakban, szónoki szépségeiben gazdag beszédben szölt magyar hiveihez.

Szavai azon az ígén alapultak, hogy a szeretet soha el nem fogy.

Ezt a szeretetet viszi a távozó lelkes, mint fogadalmat magával, hogy volt gyülekeztét szeretetével, tanácsaival, tetteivel továbbra is istápolni és gondozni akarja. Ezt az ígét adta a távozó lelkes mint drága biztatást és ígértet a jövőre nézve, amely Annak a kezében van letéve, Akinek hozzánk való szeretete örök és elfogyhatatlan.

Ezt az ígét hagyta mint kötelezettséget az ittmaradóknak, hogy az egymáshoz és az egyházhoz való szeretetük és ragaszkodásuk szüntön elfogyhatatlan legyen.

A nagyhatású bucsubeszéd után az orgona hangjai fogták meg a sziveket, majd a távozó lelkes két gyermeket megkeresztelt. Az egyik újonnan keresztelt kised anyja kérte, hogy a keresztlevelet, mint emléket is a távozó lelkes állítsa ki. A szertartás után a magyar vasárnapi iskolák növendékei köszönték meg a lelkesük szeretetteljes gondozását, az ifjúság iránti fátározását, szeretetét, majd Isten oltalmába ajánlották. Argay György megindultan mondott köszönetet és különösen a vasárnapi iskola vezetőségének fejezte ki elismerését és köszönetét a fáradhatatlan munkáért, felbecsülhetetlen, értékes szolgálatait és a nyújtott segítségért.

A könnyeket fakasztó bucsu felejthetetlen percei után

a hivek a templomból a lelkesi hivatalba vonultak,

ahol mindenki sietett még egyszer kezét szoritani az ideális lelkipásztoral, hű barátal, igaz atyai jóakaróval. Az üdvözölők sorában elsőnek a Magyar Nőegylet nevében dr. Litsek Ákosné köszöntötte és kérte, hogy tartsa meg őket továbbra is szerető emlékezésében és Istenhez küldött fohászaiban. A Magyar Leányegylet nevében Krauser Margit fejezte ki ragaszkodását és szeretetét a velük éreztetett szeretetért és Isten áldását kérte a távozó lelkesre. A Magyar Dalárda részéről Takács Kálmán, a bánsági magyar daloszővettség elnöke tolmácsolta köszönetét és jókívánásait. Debreczeni István református lelkes egyháznak üdvözlötét hozta. Majd a hivek, férfiak, nők, gyermekek, sorra bucsuztak a lelkesztől,

akinek mindenkihez volt egy kedves, köszönő, emlékeztetben megmaradó szava.

Ma, kedden délután öt órákor az evangélikus nőegylet tagjai ünnepi ülés keretében bucsuztatták a távozó Argay Györgyöt, aki október első nanjaiban utazik Aradra, jövő működésének új színhelyére, ahol mint vezető lelkes és újonnan megválasztott szuperintendens tovább fog dolgozni egyháza felvirágozása, összes hivei lelki gondozása érdekében.

— **Megnyilt a lyoni nemzetközi kereskedelmi kiállítás.** Lyonból jelenti a Rador: Pétain Marsall Darlan tengernagy valamint az ipari termelés államtitkárának társaságában vasárnap részvett a lyoni nemzetközi kereskedelmi kiállítás és vásár megnyitását. A megnyitó ünnepség után Pétain tábornagy megtekintette a német vasutak kiállítási csarnokát, ahol Schleier párisi német meghatalmazott miniszter adta meg a szükséges felvilágosításokat. A marsall azután Sváje, majd Románia kiállítási csarnokát látogatta meg, ahol Cernatescu, a propagandaugyi miniszterium kiküldötte fogadta. Délben Benoit Mechin államtitkár a marsall képviselőtében villásreggelit adott, amelyen Schleier miniszterrel az élen Németország hivatalos kiküldöttei és a kiállításon résztvevő államok konzuljai vettek részt. Benois Mechin államtitkár köszönetet mondott a résztvevő államoknak, amelyek így tanujelét adták a francia ipar jövőben vetett bizalomnak.

— **Elsüllyedt kanadai hajó.** Amszterdamból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a brit hírszolgálat szerint a kanadai tengerészeti miniszterium bejelentette, hogy egy kanadai korvetta, amelynek tizenhét főnagysága volt, harc közben elsüllyesztettek.

— VISSZACSATOLÁSI KÖLCSÖNT jegyezni nem áldozat, hanem kötelesség.

— Elhagyják Tientsint az amerikai katonák. Tientsinből jelenti a Stefani iroda: Ötven amerikai tengerészkatona, akik a tientsini nemzetközi negyed területén rendfenntartó közegként működtek, hajóra szálltak és a Fülöp szigetekre indultak.

— Halálos vonatösszeütközés Szlovákiában. Pozsonyból jelenti a Rador: A szlovákiai Hriciov község mellett két tehervonat összeütközött. A szerencsétlen sésget az egyik vonat mozdonyvezetője okozta, mert nem vette észre a tilosra állított jelzőkészüléket. Az összeütközésnek nyolc halálos és három súlyosan sebesült áldozata van. Az anyagi kár nagy.

— Aradi zsidók jelentkezése orvosi felülvizsgálatra. Az aradi rendőrség állambiztonsági hivatala közli az alábbi aradi zsidókkal, hogy amennyiben vasárnap délelőtt a hadkiegészítő parancsnokságnál még nem vizsgálta őket orvosi bizottság felül, ma, kedden kerül rájuk sor: Junger Mózes, Jakobovics Béla, Kohn Lajos, Junger Ignác, Roger Sándor, Junger Viktor, Kornis Ernő, Kafka Jenő, Kafka László, Krauss Gábor Martin Mihály, Ney István, Markovics Zoltán, Mendel Endre, Kominszki Imre, Kahána Jenő, Samuila Ignác, Menczer Jenő, Mann Jenő, Katz Ferenc, Mager Hersch, Matias Pinkasz, Kardos Béla, Samu Rudolf, Ausländer Mihály, Feledj József.

— Elektromos kézi fúrógépek. Az elektromos szerszámok nagyrésze a kézi fúrógépből fejlődött. Legelső közöttük maga a fúrógép, amely különféle alakban, nagyságban és teljesítőképességben készül. A berlini AEG által készített legkisebb elektromos fúrógép a Fausting, nagyság szerint utána következik a pisztolyfogóval ellátott általános kézi fúrógép, majd az erősebb gépek. Az általános kézi fúrógépek egyen- és váltóáramra egyformán használhatók, a nagyobb gépek azonban csak egyikre a kettő közül. Az általános kézi fúrógépek megfelelő szerszámok segítségével csiszolási, tisztítási és fénypolírozási munkákra is használhatók. A kézi fúrógépből fejlődtek a szögletes fúrógépek, elektromos csavarhúzó, elektromos kézi bádógölgök, stb.

— Csónakázás közben befúladt a Muresbe. Megrendítő szerencsétlenség történt szombaton délen az aradi Gloria evezősház közelében. Popovici Radu 10 éves fiú, aki most érettségizett, vítorlás csónakkal két barátjával a Muresen tartózkodott, a vízi jármű nekiütközött a Neptun strand uszodájának és Popovici belezuhan a folyóba. Uszni nem tudott s mire barátai segítségére siethettek, a szerencsétlen fiú befúladt a vízbe.

— Hatezer éves sakkfigurák. Pennsylvania észak-amerikai állam egyik muzeumának régiségbuvárai Perzia nyugati részében rendkívül érdekes ókori leletek bukkantak. Olyan játékkfigurákat találtak, melyek a mai sakkfigurákra nagyon hasonlítanak. Ezek a játékkfigurák alaposan meg vannak kopva, ami arra mutat, hogy sokat használták őket. De még jobban megépezték őket az idő: a muzeum tudósainak véleménye szerint, ugyanis ezek a sakkfigurák még a történelemelőtti Mezopotámiából származnak és koruk legalább hatezer évre becsülhető.

— A világ legnagyobb alpesi kertje. A gyönyörű Salzkammergut vidékén fekvő Ausse fürdő nemcsak páratlan tudományos nevezetességekkel dicsekedhetik, hanem a szép alpesi vidéknek is ritka díszét kölcsönöz: a híres ausseei alpesi kert teljes virágzásban van. A kert eredetileg háborus hősi emlékműnek készült, a kegyelet azonban lassankint Európa és egyben az egész világ legnagyobb alpesi kertjévé fejlesztette. Négyezer alpesi növénye között majdnem teljes számban a világ valamennyi ritka hegyi növénye helyet kapott: a világ legkisebb nárcisza, a japán törperőzsa, az amerikai encián és a Himalája gyöngyház-harangvirágja egyaránt.

— A halálsugarak használatára — műtétknél. Habár olyan „halálsugarak” nincsenek, amelyekkel nagyobb élőlényeket meg lehetne ölni, sokféle olyan sugarakat ismer a tudomány, amelyek a baktériumokat megölik. Ezeket a sugarakat használta fel Hart német operatőr arra, hogy a műtét előtt a műtétrem levegőjét és a műszereket tökéletesen sterilizálja. A sugárzó készülék hatása valóban észrevehető volt. Míg azelőtt az esetek 33 százalékában történt sebfertőzés a levegőből a sebbe kerülő baktériumok révén, a sugarak használatát alatta egyetlen egy fertőzés sem következett be. Azonkívül az operáltak is hamarabb tértek magukhoz és a gyógyulás folyamata is meggyorsult, láz alig fordult elő.

— Méreg-e a konyhasó? Gyakran lehet hallani azt a véleményt, hogy a konyhasó méreg és sótalannul kell enni mindent. Valóban vannak betegségek, például vesebajok, vérkeringésszavarok, melyeknél ártalmas a konyhasó, de az egészséges test számára nem hogy méreg lenne, hanem nélkülözhetetlen szükséglet a só. Leginkább a hasnyalmirigynek van szüksége rá, mégpedig különösen a konyhasó egyik alkotórésze, a klor-á. Ez a megállapítás azért érdekes, mert régebben azt hitték, hogy a konyhasó másik alkotórésze, a nátrium miatt károsítja meg a szervezetet a sózást. A nátrium szerepe a vérkeringés és éppen a klor fontos az emésztés folyamatában.

LEGUJABB

Sztalin első tárgyalása az angol-amerikai megbizottakkal

Stockholmból jelenti a Rador: Moszkvából érkezett hír szerint Sztalin vasárnap este fogadta a Kremlben az angol és amerikai tárgyaló bizottságok vezetőit. A megbeszéléseken részt vett Molotov és Litvinov is. Harriman, az amerikai bizottság elnöke a megbeszélések után kijelentette, hogy a moszkvai

tárgyalások legkevesebb egy hétig tartanak. Harriman hangzott, hogy az Északamerikai Egyesült Államok készek a Szovjetunió hathatós megsegítésére a mostani háboruban, majd kijelentette, hogy gyorsan kell dolgozni, mert az idő nagyon értékes.

Tüzet indított a svájci légvédelem az éjszaka átrepülő idegen repülőgépekre

Berlinből jelenti a Rador: A svájci hadsereg főparancsnokság hivatalosan közli:

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel idegen repülőgépek, több hullámban, rendkívül nagy magasságban, Észak—Dél irányban átszálltak Svájc nyugati vidéke

felett s éjjel után ugyanezen az uton igyekeztek visszatérni.

Azon vidékek légharító alakulatait, ahol az idegen gépeket jelezték, azonnal riadókézsültségbe helyezték és hevesen tüzeltek a szóbanforgó repülőgépekre.

— Halálbüntetés vár a szófiai kém-per vádlottaira. Szófiából jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a szófiai bíróság október 20-án kezdi meg harminc kém és szabotáló perében a tárgyalást. A vádlottak Anglia és a volt Jugoszláv-királyság szolgálatában állottak és ez év elején Bulgáriában államcsínyt készítettek elő. A vádlottak között öt külföldi is van. A fővádlott Dimitroff György dr., aki megszökött és Norman Davies, a szófiai angol követség sajtóattaséja. A vádlottak között jugoszláv alattvaló is van. Az ügyész a vádirat alapján halálbüntetést fog kérni az összes vádlottakra.

— Étvágyrekorderek. Az egyik newyorki lap fellelenti Furetierre francia történész feljegyzéseit s megállapítja, hogy a mai korban távolról sincsenek olyan jóétvágyú emberek, mint az ókorban voltak. Különösen a rómaiaknál voltak nagy evők, akik ma könnyen vernék a legnagyobb világrekordot is. Ilyen nagyétvágyú ember volt többek között Claudius Albinus császár is, akj egy ültében több száz darab friss fűgét, száz őszibarackot, tíz dinnyét, huszonnyolc osztrigát és két kosár szőlőt kebelezett be — ebéd után. Maximus császár pedig egymaga képes volt harminc vendége számára feltálatl enni- és innivalókat elfogyasztani. Meg is hizott alaposan, ughogy feleséget karpacétt gyűrűként használhatta.

— Furtwängler Bécsbe szerződött. A bécsi állami opera a téli idényre más neves karmesterek, mint Knappertbusch mellett Furtwänglert is lekötötte a téli idényre. Az idénynek fénypontját a „Fidelio” új rendezésben való bemutatása fogja alkotni Furtwängler zenei irányításával.

Az iráni német és olasz alattvalók Isztanbulba érkeztek

Isztanbulból jelenti az NTI: Vasárnap reggel nyolc órakor Isztanbulba érkeztek az iráni német menekültek. Az Iránból távozó német alattvalókat az isztanbuli német kolónia segélybizottságának közreműködésével a Transilvania és Basarabia nevű román hajókra szállásolták el. A német kiutasítottakkal Isztanbulba érkezett Dafinoff teheráni bolgár követ is. A német állampolgárokat követően hétfén reggel megérkeztek Isztanbulba az Iránban letelepedett olaszok is.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64
Előadások 3, 5, 7'15 és 9'30-kor

Ezren és ezren nézik meg a szezon legnagyobb filmjét

Vörös bestiák
CAMILLA HORN
WERNER HINZ
THEODOR LOOS

Vér és borzalom, terror és kínzások. A cári Oroszország bukása a vörös bestiák uralomrajutása. Az ifjuságnak engedélyezve!

Szent Mihály

napja is elmúlt és a nappalok egyre kurtábbak, az éjjelek fokozatosan hosszabbak lesznek. A reggelek és az esték hűvösebbek és ez a két hidegülés mindig terjedelmesebbé nyulik és végül márciusban összeér és erre majd azt mondjuk, hogy fagyosakká lettek a nappalok. A Nap most már későbbben kél és korábban nyugszik és példáját követik a földi emberek. Az ébresztésre csendülő harangszó most már reggel öt óra helyett csak hatkor kong, estelen pedig nyolc helyett már hét órakor figyelmeztet a közelgő lepihenésre. A házak kapuja is kevesebb ideig van nyitva és pedig nem reggel ötől este tízig, hanem reggel csak hatkor nyitják és este már kilenckor csukják. Mindez azt jelenti, hogy benne vagyunk az őszben és mindegyre jobban közeledünk a télhez.

— Német külföldtudományi muzeum Stuttgartban. Stuttgart városa, mely 1936-ban mint a külföldi németek városa, különös feladatot kapott, német külföldtudományi muzeum felállítását tervezi, azzal a feladattal, hogy a belföldi és külföldi németek, továbbá az itt tanuló külföldiek számára a külföld ismeretének forrásául szolgáljon. A muzeum célja az idegen népek történetének, népi összetételének, szokásainak és gazdasági életének szemléltetése. A tulajdonképpeni központi muzeumhoz még megfelelő szabadterületi szemléltető anyag fog csatlakozni, a különböző külföldi államokban honos paraszti életformáknak, parasztagazdaságok és háziipari üzemek alakjában való bemutatására. Az új muzeumnak felállításával Stuttgartnak három egymást kiegészítő muzeuma lesz: az egyik az „Emlékmű”, a németeknek a külföldön végzett kulturális, technikai és gazdasági alkotó munkáját mutatja be, a már ugyancsak fennálló Lindenmuzeum a primitív, exotikus és távolkeleti népek kultúráját ismerteti, a harmadik pedig a most felállítandó külföldtudományi muzeum lesz.

A Föld köpönyege. A földgolyót körülvevő légkör olyan köpönyeghez hasonlíthatjuk, amely megőrzi a Földön levő élőlényeket a világűr hidegétől. A Nap ugyan állandóan kiüld hőt, de ugyanannyit ki is sugároz a Föld felülete. Hogy mégis átlagosan 15 fok a hőmérséklet a Földön, azt annak köszönhetjük, hogy a légkör visszatartja a földi kisugárzást. Ha nem lenne légkör, a Föld felszínén 38 fokkal alacsonyabb lenne a hőmérséklet, azaz mínusz 23 fok. A levegőben leginkább a benne levő szén-sav a jó hőszigetelő. Mivel a modern élet rengeteg szén-savat termel — évenként 2 milliárd tonna szént égünk el szén-savvá — nincs kizárva, hogy a Föld éghajlata valamely melegebb lesz a jövőben, a levegőbe kerülő sok szén-savtól.

Ügyeletes gyógyszertárak

Kedden, szeptember 30-án Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Danciu (a nagykórházzal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Niocara utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda utca sarok) és Bernáth (az állomással szemben).

Mozi

Aradon kedden a mozik műsora a következő: Corso: Vörös bestiák (német film). Forum: A szélvészisasszony.

SPORTTESEMÉNYEK

A Chinezul-CAMT sem tudta Konrád varázsát megtörni...

UDR—Chinezul-CAMT 2:0 (1:0)

A resitai rangadó nagy pontharcot hozott, amelyben a játék szépségei csupán alárendelt szerephez jutottak. Az egyesült csapat legalább döntetlen eredményt érdemelt volna, azonban — Konrád hálójának a varázsát nem sikerült a lila-zöld fiuknak megtörni, pedig volt több olyan „holtbiztos” helyzetük, amelyből máskor gólt érnének el. Így Wilhelm 0:0 állásnál a kapu torkában lyukat rugott. Tóthnak pedig a második féldőben volt egy hatalmas lövése, amit Konrád helyett a kapufa mentett. Ennek folytán adódott tehát a Chinezul-CAMT első veresége a Basarabia-Kupa körzeti bajnokságainak során.

A játékra a két csapat így állt fel:

UDR: Konrád — Fodor, Alasu — Nagy, Csipai, Szöllösi — Dura, Huber, Cosma, Zsizsik, Köhl.
Chinezul-CAMT: Momirov — Gálgóczy, Kovács I

— Illiás, Petsovsky, Freihardt — Burok, Csapó, Tóth, Losoncz, Wilhelm.

Tapogatózó játék után az egyesült csapatnak van először alkalma a gólszerzésre a 10. percben, de Wilhelm a kapu előtt tisztán állva hibázik. A 21. percben szögletugrás után Zsizsik fejesét Momirov kiüti, de éppen Zsizsik elé, aki most már a sarokba céloz (1:0).

Szünet után a második percben megpecsételődik a mérkőzés sorsa, amikor Köhl a kifutó Momirov mellett megszerzi a második gólt. Később Tóth hatalmas kapufalövése kelt izgalmat. A mérkőzés utolsó husz percében a lila-zöld fiuk szép fölényt harcolnak ki, de az UDR kitűnő védelmében minden fáradozásuk az eredmény megjavítására elakad.

Az egyesült csapat legjobbjai Gálgóczy, Petsovsky, Losoncz, Csapó és Momirov voltak.

A Vulturii kitűnő védelme jobb csatársort érdemelne

Electrica—Vulturii 1:0 (1:0)

Hős küzdelmet vívott a lugojiak kitűnő védelme az Electrica elismerten jó csatársorával, mégis ha csak valamit tudott volna a lugoji támadósor, akkor talán az eredmény döntetlen lett volna. Ezt az elégtételt a Vulturii védelme megérdemelte volna, nem úgy a csatársor, amelynél tehetlenebbet ritkán lehet látni.

A mérkőzés nagyrésztében az Electrica nyomasztó fölényben volt, de Birónak a 6. percben egyéni átöréssel elért gólján kívül mást nem tudtak elérni. A Vulturii védelme meglepően könnyed, de azért hatá-

rozott módon verte vissza a meg-megújuló támadásokat, sőt még arra is volt ideje, hogy szórványos támadásokat készítsen elő — de azok a csatársor tehetlensége következtében sorra megsemmisültek. Csapatösszeállítások:

Electrica: Trifunov — Ghindel, Müller — Janovits, Pósa, Marcu — Gräber, Pozmor, Biró, Gaál, Wilhelm.

Vulturii: Darabont — Bodnarek, Doroghi — Stoica, Hambalkó, Farkas — Schira, Todor, Ignea, Velceanu, Bojin.

Kényelmesen győzött az SSMR

SSMR—Ripensia 5:2 (3:1)

A Ripensia nagy csapatából már csak Kotormányi bírja idegekkel a vereségsorozatot, a többiek már sorban kimaradtak és most már Bindea, valamint Kovács sem játszottak. Így azután nem csoda, hogy a resitai munkások kényelmesen győztek annak ellenére, hogy a szükségbíró mindent megtett a Ripensia vereségének az enyhítésére különben kétszámjegyű is lehetett volna az eredmény. A Ripensia fiataljai hiába igyekeztek, az SSMR após célfutballjával szemben tehetetlenek voltak.

A játék folyamán Almer szerezte meg a vezetőgólt. Majd Lakatos és később Kolnik növelték az előnyt (3:0). Ezután a Ripensia Voda pomnás kapuról beperdülő góljával szépített (3:1). Ez a gól

felvillanyozta a Ripensia fiataljait, akik ekkor még fölényt is kiharcoltak, de a jó resitai védelemmel szemben mísem tudtak elérni. Szünet után Almer, majd Weiss szereztek a további gólokat (5:1). Ezután Lazareanu dancosolták, amiért 11-es járt és ezt Suciu belőtte (5:2).

A két csapat összeállítása ez volt:

SSMR: Schwager — Pataky, Dittrich — Stach, Floruti, Brandl — Lakatos, Weiss, Almer, Kolnik, Lemes.

Ripensia: Lazareanu (Cristi) — Tot, Roman — Groza, Kotormányi, Avramuti — Giurgescu, Suciu, Voda, Malcoci, Cristi (Lazareanu).

Gólarányt javított a CFR

CFR—Politechnica 10:0 (5:0)

Az egyetemisták csapata nemhogy javulna, hanem inkább rosszabbodik, mert most már tíz gólt kapott és egyet sem tudott rugni, de már az első féldőben sem tudott ellenállni a CFR lendületes támadá-

sainak, ahol különösen Inczedy volt elemében és egy-maga öt góllal terhelte a Politechnica hálóját. A további gólokat Morar és Bandu rugták.

Nem alakul élcesoport a magyar NB I-ben

A magyar labdarugó bajnokságban már a hetedik fordulót játszották vasárnap, de azért kimondott élcesoport még mindig nem alakult ki. Annál több a kiegyensúlyozottság következtében adódó meglepetések száma. Ilyen meglepetéseknek számítanak az Ujpest, Gamma és a NAC döntetlenjei, a Ferencváros nehéz kolozsvári győzelme és az Elektromos veresége a MÁVAG csapatától. A hetedik forduló eredményei különben a következők:

WMFC—DiMÁVAG 1:0 (0:0).

Szeged—NAC 0:0.

Ferencváros—KolAC 4:2 (3:2).



Sport-Foto-Optic

A legelsőbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mulley-né

T I M I S O A R A

I. Str. Solderer 11

Telefon 10-19 Fióküzlet: IV. Bul. Berthelot 10

KAPOTT GÓL ÉS VESZTETT PONT NÉLKÜL AZ UDR VEZET AZ ELSŐ CSOPORTBAN

UDR	4	4	—	—	17:0	8
Electrica	4	3	—	1	13:8	6
CFR	4	2	1	1	17:9	5
Chinezul-CAMT	4	2	—	2	12:7	4
SSMR	4	2	—	2	10:9	4
Vulturii	4	1	1	2	6:11	3
Ripensia	3	—	—	3	5:13	—
Politechnica	3	—	—	3	2:26	—

EGYÉB BASARABIA-KUPA EREDMÉNYEK

Bucuresti: FC Rapid—Juventus 1:0, Sportul Studentesc—Turda 2:2, Venus—Olimpia 4:1, (Unirea Tricolor—Carmen 2:0, barátságos mérkőzés, mert a Carmen most már: végleg visszalépett).

Arad: Astra—SGA 4:1 (2:0), Crisana CFR—Unirea 2:0 (0:0).

Galati: FC Braila—DVA 2:1, Franco Romana—VTM 1:1.

TIMISOARAI KERÜLETI BAJNOKSÁG

Banatul—Patria 3:2 (1:0), Progresul—Juventus 3:2 (2:1), CFR II—Vulturii 1:1.

HAZAK FÖLDEK SZÖLŐK MALMOK TELKEK ELADASA VÉTELE CSERÉJE minden árfokozatban
Hatschek ügynökség
Arad, Bul. Carol 17 (volt 48) Tel. 16-55

Ujvidéki AC—Szegedi VSE 3:1 (0:0).
MÁVAG—Elektromos 2:0 (2:0).
SalBTC—Gamma 1:1 (1:1).
Lampart FC—Kispest 3:1 (1:0).
Ujpest—Szolnok 4:4 (3:0).
Amint az alanti táblázatból látható, pillanatnyilag a csepeli WMFC csapat vezet a bajnokságban:

WMFC	7	6	—	1	17:8	12
Ferencváros	7	5	1	1	41:16	11
Ujpest	7	4	3	—	27:14	11
Szeged AK	7	4	2	1	29:9	10
Gamma	7	4	1	2	19:12	9
NAC	7	3	3	1	19:13	9
Szolnok	7	3	3	1	20:15	9
Ujvidéki AC	7	3	1	3	14:23	7
DiMÁVAG	7	2	2	3	16:15	6
KolAC	7	3	—	4	18:20	6
SalBTC	7	2	2	3	16:19	6
Elektromos	7	2	1	4	14:16	5
Lampart	7	2	1	4	15:31	5
MÁVAG	7	1	2	4	8:22	4
Kispest	7	—	1	6	11:29	1
SzVSE	7	—	1	6	8:32	1

A MAC NÉPES ATLETIKAI VERSENYÉNEK EREDMÉNYEI

100 m: Csányi 10.9, Gyenes. 200 m: Csányi 22.2, Gyenes. 400 m: Góbi 50.4, Marosi. 5000 m: Szilágyi 14:44.2. Csaplár. 110 gát: Szabó dr 15.2, Hidas, 3000 akadály: Szilágyi 9:31.2, Szabó. Magasugrás: Gáspár 180, Tordai. Rudugrás: Zsuffka 390, Kovács. Hármassugrás: Dusnoki 14.06, Kapos dr. Súlylökés: Német 14.62, vítész Csapó. Gerelyhajítás: Várszegi 65.42, Horváth, Kalapácsvetés: Német 47.33, Rácz. 10x100 m. váltó: MAC a) csapata 1:48.8, BBTE a) csapata.

EGYÉB KÜLFÖLDI LABDARUGÓ EREDMÉNYEK

Berlin: Berlin — Strassburg 3:1
München: München — Bécs 5:4
Zágráb: Horvátország — Szlovákia 5:2.

Rádió

KEDD, SZEPTEMBER 30

Bucuresti: 7 Indulók, hírek, hanglemezek. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 A rádiózenekar hangversenye. 19 Tudományos szemle. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó: 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna, 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 10.45 Divattudósítás. 12.10 Szalonzenekar hangversenye. 12.40 Hírek. 13.20 Enekarhangverseny. 15.40 Háziasszonyok beszélgetnek. 15.55 Hegedűhangverseny. 16.15 Hangjáték. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemezek. 17.35 Előadás. 18 Cigányzene. 18.30 Előadás. 19 Hírek. 19.20 Zenekari hangverseny. 19.50 Előadás. 20 Vigjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Gondnokhangverseny. 22.40 Zenekari hangverseny. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemezek. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

SZERDA, OKTÓBER 1

Bucuresti: 7 Indulók, hírek, hanglemezek. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Zenei előadás. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.30 Németország órája.

Rövidhullámú román adó: 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna, 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Háziasszonyok beszélgetése. 10.45 Felolvasás. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 Táncezen. 14.30 Hírek. 15.20 Enek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 17.55 Előadás. 18.20 Katonaműsor. 19 Hírek. 19.20 Trió hangversenye. 19.50 Zene és ének. 20.20 Hanglemezek. 20.45 Előadás. 21.15 Cigányzene. 21.40 Hírek. 22.10 Mollos Béla zenekarának hangversenye. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Jazz-trió hangversenye. 24 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

KÖZGAZDASÁG

A pokrócokat zárolták a hadsereg javára

Hét napon belül nyilatkozatot kell adni a disznósörte, ló- és marhaször készletekről

A hivatalos lapban megjelent rendelet további intézkedésig zárta a nemzetvédelmi minisztérium számvetési ügyosztályának felszerelési szolgálata javára a gyárakban, raktáraiban és saját kiürítő üzemleiben, valamint a nagykereskedők birtokában található pokróc készleteket. Zárolás alá esnek azok a mennyiségek is, amelyek most állnak gyártás alatt, de kivételt képeznek azok a készletek, amelyek katonai hatóságokkal kötött szerződések tárgyát képezik.

Az érdekelt vállalatok öt napon belül tartoznak készleteiket a nemzetvédelmi minisztérium számvetési ügyosztályának felszerelési szolgálatával ajánlott levélben közölni.

A zárolt mennyiséget a közzétáji államtitkárság által megállapított áron a nemzetgazdasági minisztérium megvásárolhatja. A készletek birtokosai kötelesek a zárolt árut jelenlegi fekvőhelyén jó állapotban

megőrizni.

Zárolták a közzétáji államtitkárság javára a disznósörtét, valamint a ló- és marhaszört, továbbá mindazokat a mennyiségeket, amelyeket a jövőben termelnek. A készletek tulajdonosainak hét napon belül nyilatkozatot kell tenniük a közzétáji államtitkárság termelési ügyosztályához.

További intézkedésig a bőrcserző üzemeknek és vágóhidaknak minden hónap ötödikéig jelentést kell tenniük az előző hónapi mennyiségről. A bőrcserző üzemek a jelentést az illető község-, vagy városvezetéshez, a vágóhidak a közzétáji államtitkárság termelési ügyosztályához küldik.

A zárolt készleteket az államtitkárság első sorban a hadsereg szükségletének fedezésére használja.

A megmaradt mennyiség igazolt szükség esetén más célokra is fordítható.

Kőolajtermékek új ára

Negel Dumitru közzétáji államtitkár aláírta a kőolajtermékek új áráról intézkedő rendeletet. Az új árak Ploesti-Sud vasuti állomáson tartálykocsiban átadva értendők és a következők: Gépkocsis benzín 3.33 lei kilogrammonként, a tartálykocsis bérösszegével és ez illetékekkel együtt 18.85 lei. Világító kőolaj 1.31 lei, illetve 2.75 lei. Ipari kőolaj 1.79 lei, illetve 3.40 lei. Ipari motorina 1.89 lei és 5.10 lei. Pakura 1.04 lei és 1.75 lei.

Leszállított illetéki kőolajtermékek: Denaturált gépkocsis benzín 2.58 lei és 6.26 lei. Denaturált nehéz benzín 2.41 lei és 6 lei. Denaturált petróleum 1.57 lei és 2.60 lei. Mezőgazdasági motorina 1.51 lei és 3.50 lei.

Különleges üzemanyag: Nr. 2 (E) jelzéssel 1.74 lei és 2.85 lei. Nr. 5 jelzéssel 1.33 lei és 2.40 lei. Az összegben benne van a fogyasztási, forgalmi és utadó, a községi és nemzetvédelmi illeték, fuvarlevél stb. A számlabérlő és a beiktatási illeték a vevőt terheli.

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre, vállalatok. Levelezőlap érdeklődésre való zolok. Timisoara III, Strada Rusu siranu 2 sz.

A VÖRÖS POKOL

Hjotr Fedorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HÍRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

40 Végre körülbelül negyed óra múlva Katjusa megszólalt:

— Látom, szakállad nőtt. Ez jó. Majd mindjárt keresek neked olyan igazolványt, amely valamely szakállas férfié volt.

Kivetted szekrényéből az ott eldugott igazolványokat, amelyek eredete már nem volt előttem rejtély. Egykori kommunisták igazolványai voltak azok. A tulajdonosait vagy egyedül, vagy pedig az én segítségemmel tette el láb alól.

Keresgélt az igazolványok között. Aztán egyszerre örömmel felkiáltott:

— Ez lesz a legmegfelelőbb.

Merően nézte az igazolvány fényképét, aztán az én arcomat fürkészte. Asztalának fiókjából hirtelen ollót szedett elő és hozzám lépett:

— Rendetlen szakálladat hozzá kell igazítani ehhez.

— És máris csattogott az olló.

— Így. Most még a hosszúra nőtt hajadat is levágom a két fülnél.

Egykettőre megtörtént ez is.

Katjusa aztán egy másik fiókból beretvát, szappant és ecsetet szedett elő.

— Ott a mosdó, — rendelkezett — beretvöld le a bajuszodat.

Ellenvetés nélkül szót fogadtam.

Mire elkészültem és megnéztem magamat a

tükrében, teljesen idegen, ismeretlen arc bámult szembe velem.

Katjusa csak most tartotta elém az igazolványban levő arcképet:

— Nézzed meg ezt és tekintis újra a tükröbe.

— Egy és ugyanaz az arc, — állapítottam meg.

— Üdvözöllek, tavariss Alexej Nikolájevics Juranin a nevem. Majd igyekszem hozzászokni. És mi a foglalkozásom?

Katjusa belenézett az igazolványba és csak aztán felelt:

— Összeíró biztos vagy.

Kérdőn tekintettem rá.

— Fersze, te még nem tudod, hogy micsoda foglalkozás ez. Az összeíró biztosok a nemzetgazdasági népbiztossághoz tartoznak. Az a feladatuk, hogy az egész orosz szovjetköztársaság területén összeírják a vagyontárgyakat. Vannak összeíró bizaosok, akik a házakat írják össze, mások a mezőket, erdőket, bányákat, lovakat, ökröket, juhokat, bankbetéteket, szóval mindent, aminek a nemzetvagyon szempontjából értéke van.

— Én mit írok össze?

— Mondjuk, hogy a kolostorok kincseit veszed számba és foglalod jegyzékbe. Így aztán könnyű szerrel utazhatsz. Jogod van a kolostorokba belépni, ott szállást és ellátást kérni, a községek kommunista biztosaiktól pedig fogatot adatsz magadnak a következő kolostorig.

A foglalkozás tetszett nekem:

— Helyes, legalább az egyes kolostorokban tapasztalom a szerzetesek hangulatát.

— Szerzetesek és apácák már nincsenek. Hiszen tudhatod, hogy ezeknek le kellett vetniük az egyházi ruhát. Polgári személyekké vedlettek és a környékbeli parasztsággal együtt tartoznak megmivelnii a a kolostorok körüli földeket. A volt szerzetesek és apácák a kolostorokban laknak, de istentiszteleteket nem tarthatnak, templomaikból raktárak lettek. A munkaképtelen öreg barátok és apácák felügyelnek

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.81—45.54. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szová: korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.16—3.28, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.90—786.29, egyiptomi font 776.34—806.93, palesztinai font 759.81—789.74.

Határidő napló

SEPTEMBER 30:

A román és az országban állomásozó német katonai egységek részére történt szállítások után esedékes bélyegilleték, fogyasztási és forgalmi adó eddig a napig kifizetendő.

Behozatali regiszterek láttamozása lejár.

Rekvirálási bónók bevonása és kifizetése eddig a napig történik.

Fa- és gumitalpu textilcipők vámkedvezménye lejár.

OKTÓBER 1:

Forgalmi adót fizető vállalatok pénzügyi ellenőrzési könyv kötelezettsége ezen a napon kezdődik.

Pokrócgyárak és nagykereskedők eddig a napig tartoznak jelentést tenni a raktáron levő és gyártás alatt álló pokróc készletekről a nemzetvédelmi minisztérium számvetési ügyosztályának felszerelési szolgálatához.

OKTÓBER 3:

Disznósörte, ló- és marhaször készletek birtokosai eddig a napig tartoznak jelentést tenni készletükről a közzétáji államtitkárságnak.

OKTÓBER 10:

Kertészek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Öcskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

OKTÓBER 11:

Alkalmazottal dolgoztató másolóirodák a nemzetgazdasági minisztérium július 11-én kiadott 40671. számú rendelete alapján kötelesek cégüket bejegyeztetni.

OKTÓBER 12:

50 és 100 leies érmék forgalmi értéke lejár.

OKTÓBER 15:

Juh- és báránybőrök zárolásának feloldása.

Régi utlevél bélyegek érvénye lejár.

Zárolt gyajpukészletek beszolgáltatásának határideje.

A behajtási pénzügyigazgatóságok megkezdik a négy és félszázalékos kamatozású „Renta unificata 1941” elnevezésű kötvények szétosztását.

a kolostorokra és felelősek az ottani kincsekért.

— Meggyőződésem szerint, — mondtam — lesznek a kolostor lakói között szép számmal olyanok, akik a szovjet parancsa ellenére sem érzik magukat feloldottaknak fogadalmuk alól. Azt hiszem, ezekre számíthatunk. A változott körülmények között is tehát mégis csak hasznos lesz a kolostorok hangulatát fürkészni.

— Igazad van. De most készülj az utra, hogy minél előbb a hátad mögött legyen Péterváry.

Némi pénzt adott és átnyújtotta az igazolványt is:

— Nehogy elfelejtsed új nevedet, vagy valahol két eddigi neved valamelyikén mutatkozz be.

— Alexej Nikolájevics Juranin vagyok. Nem fogom eltéveszteni.

— Van ugyan új sofföröm, de nekem nem rokonszenves, mert nem közüllink való. Igazi kommunista. Majd igyekszem valahogyan szabadulni tőle. Most is gyakran magam hajtom az autót. Azért nem lesz feltűnő, ha most kihozom a kocsit a garázsból azzal, hogy sürgős utam van és a soffört nem találom. Ugyanis elhatároztam, hogy jó darabon magam viszek el autót. Majd leteszlek valamely távolabbi kolostornál, aztán visszafordulok.

Mielőtt eltávoztunk, Katjusa ievétette velem azt a rövid bőrkabátot, amelyet mint Dimitrij Petrovics sofför viseltem. Adott helyébe egy másikat, amely térdemig ért.

Együtt mentünk el Katjusa lakásáról. Nem mentem azonban a garázsig, hanem a legközelebbi utcáskron vártam, amíg ott Katjusa a kocsival megjelent.

13. BOLDOG VISZONTLÁTÁS.

Nemsokára megindultunk.

Egyszerre csak meglepetve szóltam:

— Katjusa, hiszen mi nem Moszkva irányában haladunk délnek, hanem a tenger felé. Északnak, így Kronstadtba érünk.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Intelligens, IV. középiskolát végzett fiu tanoncnak felvétetik, Földessy órásnál. Timisoara III., Str. Doja 44. (2341)

Október 1-re keresek minden háziumunkát vállaló perfekt szakácsnót. Ugyanott eladó mindenféle ruhanemű, télikabát 15 éves fiu részére. Timisoara II., Str. Ofcea 5. (3149)

Szorgalmas vízvezeték-szerelőt (kis mestert), aki előnyös árban dolgozik, több házam karbantartásához keresek. Jelentkezni Timisoara IV., Str. Gojdu 16. szám. Apart. 1. Délután 3 és fél 4 között. (2359)

Házmesterpár azonnal felvétetik. Arad, Daciilor-utca 1. (3769)

Ügyes vasaló, női konfekciómunkára azonnal felvétetik. Simoncsics, Arad. Deseanu-utca 10. (3768)

Állást keres

Működés arva lány állást keres fiatal házaspárhoz október 15-ére. Cimeket „Tiszteletes lány” jeligére a timisoarai kiadóba. (2324)

Nádszékek és kosarak befonását vállalja egy vak. Timisoara II, Str. Barbu Delavrancea 28. (6020)

Keresztény nő, jól főz, gazdaszónynak ajánlkozik magányos urhoz. Cimeket „Szorgalmas” jeligére a timisoarai kiadóhivatalba kér. (2346)

Főzéshez értő mindenféle állást keres el-sejére. Timisoara III., Str. Memorandului 24. (2355)

Jól főző bejárónő október 1-re állást keres. Cim a timisoarai kiadóban. (5470)
Vaskályhát megvételre keresek. Timisoara II., Str. Balas 18. Balra, első ajtó. (5471)

Három nyelvet beszélek, kis gyermek mellé ajánlkozom, Regatba. Cimeket Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. szám. (3756)

Oktatás

Ritmikus tornát felnőtteknek és gyermekeknek házaknál is tanítok. Cim: Timisoara III., Str. 1 Decembrie 42/a. sz. (2363)

Iskolások és felnőttek számára október elsejétől francia és német nyelvkurzust kezdök. Csoportokban á 120 leu. Jelentkezni délután 4-6-ig. Magántanulókat francia vizsgára előkészítök. Várnay Magda, Arad, Piata Mihai Viteazul 10. I. emelet, 3. sz. (3696)

Lakás

Keresek azonnalra egyszobás konyhás lakást Aradon a belvárosban, esetleg a városháza közelében. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3701)

Kiadó egyszobás-konyhás lakás. Arad, Str. Sava Raicu 7. Érdeklődni: Strada Ciontea 24. I. em. Ajtó 7. sz. (3765)

Jegyezzen



Visszacsatolási kölcsönt!

Lakótársnő kerestetik, nem zónában. Érdeklődések délután 5-ig Timisoara IV. Bulev. Berthelot 5. I. em. Apart. 2. sz. (2307)

Egy szoba-konyhás lakást keresek lehetőleg a Gyárvárosban. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek leadni, vagy telefon 28-10 alatt. (5678)

Kétszobás apartament, elegánsan burorozva, fürdőszoba- és telefonhasználat, hideg-meleg víz, 2-3 személy részére kiadó. Timisoara III., Str. Vladica Badescu 3. (2327)

IV. kerület központjában egy szoba-konyhás kerti lakás, nem zónában, október 1-re kis családnak kiadó. Érdeklődni Timisoara II., Str. Gloriei 2. szám, ajtó 4. Délután 2-4-ig. (2360)

Kiadó egy kétszobás lakás, szép gyümölcsös kerttel. Ajánlatokat „Hat havi házbér előre” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (2361)

Egyedülálló nő takarításért lakást keres, vagy 1 szobás lakást keres, nem zónában. Cim: Timisoara I., Str. Mercy 2. sz. Portás. (2362)

Keresek 1 szoba-konyhás lakást, lehet csak egy szoba is. Házbér 400-450 leu. Olteanu Mihai, Timisoara. Parchetul Tribunalului Timis-Torontal. (6021)

Egyszobás burorozott szobát, konyha-használat, két személy részére, ágynemű nélkül, keresek. Podgoria közelében. Cimeket Rudolf Mossehoz kérek. Arad, Str. Eminescu 8. (3761)

Adás-vétel

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl. 2, az udvarban. (3115)

Alkalmi vétel, vagy cserélném nagyváradi központban levő házamat 2 lakással, a 3 szobás modern fürdőszobával. Parkirozott udvarral, gyümölcsös kerttel, 1,400.000 leu. Cim: Albu, Arad, Str. Moise Nicoara 10. (3726)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, írósztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, esillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Taktós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Házhelyet, vagy kicsi házat vennék, külvárosban. Arad, Strada Delavrancea 6. (3762)

Győződjön meg: elegáns, modern, legújabb kalapok, előnyös áron, Weinbergerné Donáth Elza, kalap- és füzüzletében Arad, Str. Metianu 15. Alakítások, modellek után, mérsékelt árban. Füzők rendelésre. (3760)

Sötét színű férfifelöltő, sovány termetre eladó. L. Jakucs, férfitiszta. Arad, Bulv. Regele Ferdinand 11. I. emelet. Ap. 5. sz. (3758)

Meteor zománczott kályha, jó állapotban eladó. Arad, Nicu Filipescu 5. szám alatt. (3757)

Zenei lexikon és egyéb könyvek eladók. Arad, Neolog-zsidótemplom épületében, kosárüzlet. (3763)

Elcsatolt területen vennék váradi ingatlant. Fizetés leiben, Romániában. Ajánlatokat leírással Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (3764)

Jóforgalmu trafik megvételre kerestetik. Cimeket „Trafik” jeligére a timisoarai kiadóba. (2344)

Épületfa, tölgygerenda, gyalupad, komplett ebédlő márványlappal és takaréktűzhely eladó. Arad, Str. Romul Veliciu 14. (3740)

Saját íztése szerint, akár színben, akár mintában, csak a legújabb kézi kötőkészülékkel, otthon, gyorsan és olcsón készítheti el meleg, bármely színben téli ruháját. Ingyen felvilágosítás és bemutatás a bánati képviselőnél. Timisoara I., Piata Unirii 5. II. emelet, ajtó 16. sz. (3123)

Super Philips-rádió, 3+1, új typus, eladó. Timisoara I., Str. A. Popovici 9. sz. Apart. 3. (Take Ionescu mellékutca). (2357)

Rádió, 5 lámpás, eladó. Timisoara, Calea Torontalului 16. szám. (2356)

Jókarban levő sötétkék télikabát 10-15 éves fiunak, olcsón eladó. Timisoara, Str. Paul Chinezul 1. II. emelet, ajtó 16. (2352)

Központban magánházat vagy bérházat 1 milliótól 3 millióig, megvételre keresek. Cimeket Arad, Strada Episcopiei 29. Ajtó 2. (3766)

Eladó: 2 drb. nagyon szép szőnyeg, egy asztalterítő, gobelinnel kivarrrva, hozzá függöny is, nagyon szép. Cim: Timisoara, Str. Dimitrie Sturdza 52. ajtó 16. sz. (6020)

Irodai iratszekerényt megvételre keresek. Arad, Numa Pompiliu 1. (3766)

Fiatal pulikutya megvételre kerestetik. Ajánlatok Libraria Otzinás, Bocsa Montana címre küldendők. (2366)

Modern gyermekkocsi, lehetőleg fehér színben, jó állapotban, megvételre kerestetik. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (5058)

Konyhába való kézimunkagarnitúra szírgösen eladó. Cimeket Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. (3754)

Különléle

Kosztadót keresek, lehetőleg a III-ik kerületben, 17 éves fiu részére. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (2342)

Munteanu Iosif névre szóló állampolgársági bizonyítvány és Munteanu Cornel névre szóló iskolai bizonyítvány és születési kivonat elveszett a Timisoara, Piata Libertatii és a Piata Bratianu között. Megtaláló adja le Timisoara-Ronat, Canton CFR 2. sz. Calea Sacalaz. (2358)

Elveszett Paulini Zita névre szóló személyazonosság igazolvány. Kérem a megtalálót, juttassa el Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. (3767)

Sarok-üzlethelyiség faüzletnek vagy cipészműhelynek azonnal kiadó. Timisoara III., Str. 1 Decembrie 2. (2365)

Kitűnő bő házikoszt, elvitelre kapható Arad, Str. Rusu Sirianu 20. (3755)

Nyugdíjas magántisztviselő, jobb családnál teljes ellátást keres. Cimeket Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. szám. (3759)

HIRDESSZEN a DELI HIRLAPBAN!

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.